

Posudzovanie rizík pomocou nástroja OiRA na európskych pracoviskách – kvalitatívna štúdia

Zhrnutie

Autori: Anna Chowaniec a Ewelina Wołosik – Ecorys.

Riadenie projektu: Julia Flintrop – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA).

Vypracovanie tohto zhrnutia zadala Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA). Za obsah vrátane všetkých vyjadrených stanovísk a/alebo záverov zodpovedajú samotní autori a nemusia nevyhnutne odrážať stanoviská agentúry EU-OSHA.

Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci ani žiadna osoba konajúca v jej mene nie je zodpovedná za prípadné použitie týchto informácií.

© Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, 2026

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Na akékoľvek použitie alebo reprodukciu fotografií alebo iného materiálu, ktorý nie je predmetom autorského práva Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, je potrebné povolenie priamo od držiteľov práv.

Zoznam skratiek použitých v správe

BOZP	Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
DLI	Cyperský odbor inšpekcie práce
ESYPP	Útvar pre vnútornú ochranu a prevenciu
EÚ	Európska únia
EU-OSHA	Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci
EXYPP	Externý poradca pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci
IT	Informačná technológia
MLSI	Ministerstvo práce a sociálneho poistenia
MMP	Malé a stredné podniky
MSP	Mikropodniky a malé podniky
OiRA	Online interaktívny nástroj na posudzovanie rizík
RA	Posudzovanie rizík

Mikropodniky a malé podniky často čelia značným výzvam pri vykonávaní účinných posúdení rizík z dôvodu obmedzených zdrojov, časových obmedzení a nedostatku odborných znalostí v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP). Vzhľadom na túto medzeru Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) v roku 2011 spustila online aplikáciu na interaktívne posudzovanie rizík (OiRA). OiRA je bezplatný online nástroj na posudzovanie rizík prispôbostený vnútroštátnym a odvetvovým kontextom. Jeho štruktúra vychádza z úloh a činností typických pre konkrétne odvetvia, vďaka čomu je prístupný aj pre používateľov bez predchádzajúcich odborných znalostí v oblasti posudzovania rizík.

Vypracovaná bola štúdia zameraná na niekoľko krajín. Začala sa realizovať vo Francúzsku v rokoch 2022/2023, po ktorom v roku 2024 nasledovali Litva, Slovinsko a Cyprus. Cieľom bolo preskúmať, ako nástroj OiRA funguje a ako sa využíva v rôznych vnútroštátnych a kontextových prostrediach, pričom pozornosť sa zameriavala na to, ako podniky a odborníci v oblasti BOZP využívajú a hodnotia funkčnosť nástroja OiRA vo svojej každodennej práci. V rámci výskumu bolo analyzované, ako podniky v každej krajine pristupovali k posudzovaniu rizík, pričom ústredným záujmom boli faktory, ktoré uľahčujú prijatie nástroja OiRA alebo mu bránia. Štúdia poskytla aj prehľad o skúsenostiach koncových používateľov s nástrojom OiRA a inými metódami posudzovania rizík na účely porovnania výhod a nevýhod rôznych metód a zistenia, ako sa nástroj OiRA v rámci tohto porovnania darí.

▪ Situácia v oblasti BOZP a využívanie nástroja OiRA v skúmaných krajinách

Každá zo štyroch krajín skúmaných v tejto štúdii má jedinečný prístup k posudzovaniu rizík. Táto rozmanitosť vyplýva z osobitných prostredí a regulačných rámcov v oblasti BOZP jednotlivých krajín. Tieto faktory spoločne ovplyvňujú spôsob organizácie procesov posudzovania rizík, čo má vplyv na to, či a akým spôsobom sa nástroj OiRA v rôznych vnútroštátnych kontextoch využíva.

Významný vplyv na to, ako sa posudzovanie rizík vykonáva a kto ho vykonáva, majú vnútroštátne právne predpisy. Najmä v Litve sa uplatňuje právna požiadavka, aby posudzovanie rizík vykonávala osoba so zodpovedajúcou certifikáciou, čo potenciálne ovplyvňuje schopnosť a ochotu podnikov vykonávať posúdenie rizík interne. V Slovinsku musia posúdenia rizík obsahovať konkrétnu dokumentáciu, ako je vzor uznávaný ako vyhlásenie o bezpečnosti a záznam o konzultácii so zamestnancami alebo s ich zástupcami. Okrem toho na základe údajov Európskeho prieskumu podnikov v kontexte nových a vznikajúcich rizík (ESENER) boli v každej zo skúmaných krajín zistené rozdiely, pokiaľ ide o to, ako často sa posúdenie rizík uskutočňuje v podnikoch, pričom Slovinsko vykazuje najvyššiu celkovú mieru, pokiaľ ide o podniky, ktoré pravidelne vykonávajú posúdenia rizík (91,8 %), Litva miernu mieru (61,7 %) spolu s Francúzskom (56,9 %) a Cyprus najnižšiu mieru (50 %). Zároveň vo všetkých krajinách pravidelné posúdenia rizík vykonávajú skôr väčšie ako menšie podniky. Ďalšie údaje z prieskumu ESENER potvrdzujú, že litovské a slovinské podniky na vykonávanie posúdenia rizík vo veľkej miere využívajú externých odborníkov v oblasti BOZP a spoliehajú sa na nich, pokiaľ ide o plnenie právnych povinností a dodržiavanie požiadaviek v oblasti BOZP. Na druhej strane francúzske podniky preukazujú silnú internú kapacitu vykonávať posúdenia rizík, pričom 73 % všetkých podnikov tak robí, dokonca aj medzi menšími podnikmi (5 – 9 zamestnancov, 67 %).

Vzhľadom na tieto skutočnosti je využívanie nástroja OiRA úzko prepojené s vnútroštátnym kontextom. Predovšetkým v Slovinsku a Litve, kde posudzovanie rizík vykonávajú prevažne externí experti, sa nástroj OiRA často využíva v rámci externých služieb. V týchto krajinách nástroj OiRA dopĺňajú aj ďalšie odborné znalosti a metódy posudzovania rizík (alebo naopak).

Celkovo možno povedať, že hlavným zistením výskumu je, že nástroj OiRA skutočne uľahčuje interné vykonávanie posúdenia rizík v menších podnikoch a preto predstavuje vhodnú a relevantnú možnosť pre mikropodniky a malé podniky. Pri porovnaní nástroja OiRA s inými metódami a prístupmi posudzovania rizík sa nástroj OiRA javí ako dobrá možnosť pre mikropodniky a malé podniky, pričom plní svoju úlohu východiskového bodu pre tieto interné posúdenia rizík, čo iné uvádzané metódy nespĺňali. Okrem toho sa však zdá, že využívanie nástroja OiRA je flexibilné a prispôsobiteľné, pričom presahuje rámec vykonávania posudzovania rizík (či už externe, alebo interne) a ide aj nad rámec svojej pôvodnej cieľovej skupiny, keďže ho využívajú aj stredné a veľké podniky, ako aj externé služby v oblasti BOZP.

▪ Motivácia pre používanie nástroja OiRA a jeho praktické využitie

Spôsoby, akými podniky používajú nástroj OiRA, vyplývajú z niektorých kľúčových faktorov identifikovaných jeho používateľmi. Zodpovednosť za vykonávanie riadneho posúdenia rizík na pracovisku vždy nesie zamestnávateľ. Pri rozhodovaní o tom, ktorý prístup a nástroj použiť – vrátane nástroja OiRA – bolo hlavným kritériom to, ktorá metóda najlepšie spĺňa konkrétne potreby podniku. Treba však uviesť, že podľa informácií poskytnutých v rámci všetkých krajín a väčšinou respondentov bolo hlavným stimulom na vykonávanie posúdenia rizík dodržiavanie právnych požiadaviek. Kým teda metódy posudzovania rizík, ktoré si zvolili respondenti a ich podniky, boli zamerané na riešenie konkrétnych potrieb podniku, hlavným motívom bolo, aby pracovisko bolo v súlade s požiadavkami v oblasti BOZP. Podniky uviedli, že posúdenia rizík musia v prvom rade spĺňať právne požiadavky, aby predišli negatívnym dôsledkom počas inšpekcií alebo v prípade nehody. Rozhodnutie o používaní alebo nepoužívaní nástroja OiRA bolo preto ovplyvnené touto potrebou dodržiavať právne požiadavky, aj keď ju používatelia v tomto konkrétnom kontexte často výslovne neuviedli.

Rôznorodosť v rozhodovacom procese o výbere metódy posudzovania rizík odráža rozličné charakteristiky skúmanej vzorky, ktorá zahŕňala podniky rôznej veľkosti a z rôznych odvetví, respondentov vykonávajúcich odlišné funkcie a úlohy, ako aj zapojenie interných a externých odborníkov v oblasti BOZP s rozdielnou úrovňou odborných spôsobilostí v tejto oblasti. Viedlo to k rozdielom v tom, kto rozhodoval o výbere metódy posúdenia rizík, ako aj vo faktoroch, ktoré ovplyvňovali voľbu použitej metódy.

V štúdiu sa zistilo, že oficiálna podpora a propagácia nástroja OiRA verejnými orgánmi zvýšila jeho hodnovernosť a dôveryhodnosť, vďaka čomu boli niektoré podniky viac naklonené jeho využívaniu, najmä vo Francúzsku a v Litve. Kľúčovým faktorom zároveň bolo, do akej miery bol nástroj OiRA zosúladený s konkrétnymi požiadavkami podniku, najmä pokiaľ ide o zložitost' pracovného prostredia. Na väčších pracoviskách, ktoré vykonávali viaceré úlohy a potrebovali riešiť viaceré nebezpečenstvá, sa podniky rozhodovali na základe toho, či nástroj OiRA môže poskytnúť komplexné posúdenie rizík alebo pokryť jeho časť, zatiaľ čo na menších pracoviskách bolo rozhodnutie vo všeobecnosti jednoduchšie a najčastejšie sa zistilo, že nástroj OiRA vyhovuje ich potrebám. Vďaka odvetvovým nástrojom OiRA predstavuje relevantnú možnosť, najmä pre mikropodniky a malé podniky, ktoré nemajú k dispozícii iné ľahko dostupné odvetvové nástroje. V niektorých prípadoch sa však nástroj OiRA používal na posúdenie len časti pracoviska, ak nebol k dispozícii žiadny odvetvový nástroj. V prípadoch, keď si určité odvetvové okolnosti vyžadovali dodatočné technické merania, ktoré nástroj OiRA nemohol poskytnúť, ovplyvnilo to výber metódy posúdenia rizík. Napríklad nástroje určené pre kancelársku prácu sa používali len na posúdenie častí pracovného prostredia, prípadne na posudzovanie rizík v opatrovateľskom zariadení sa používali kombinácie rôznych nástrojov (napr. pre vzdelávacie zariadenia, kaderníctva a maloobchod). Okrem toho, keďže nástroj OiRA je vo väčšine prípadov navrhnutý na základe odvetvových úloh, väčšinou neposkytuje špecifické nástroje pre určité posúdenia, ktoré respondenti považovali za dôležité alebo ktoré sa vyžadujú podľa právnych predpisov (napr. psychosociálne riziká alebo ručná manipulácia).

Používatelia zdôraznili aj skutočnosť, že významným faktorom je bezplatná povaha nástroja OiRA, najmä pre podniky s obmedzenými zdrojmi, ako sú mikropodniky, malé a stredné podniky alebo verejné inštitúcie, pretože obmedzuje potrebu nákladných externých poskytovateľov služieb, čo znižuje prekážky vstupu na trh pre tieto subjekty. A napokon rozhodovací proces o využívaní nástroja ovplyvnila znalosť existujúcich nástrojov a metód; keďže nástroj OiRA je relatívne nový, boli potrebné stimuly na podporu jeho prijatia namiesto zaužívaných metód, ktoré odborníci a orgány poznajú, aj keď respondenti tento faktor často priamo neuviedli.

Na základe štúdie boli identifikované dva hlavné spôsoby používania nástroja OiRA, ktoré v mnohých prípadoch súviseli s týmto hlavným aspektom: jeho používanie ako samostatný prístup, t. j. ako metóda na vykonávanie posúdenia rizík na celom pracovisku; a používanie nástroja OiRA v kombinácii s inými nástrojmi.

V štúdiu sa opakovane preukázalo, že nástroj OiRA je osobitne vhodný pre menšie pracoviská. V týchto prostrediach podniky často používali nástroj OiRA samostatne, pretože dostatočne spĺňal ich potreby. Keď bol nástroj OiRA prijatý ako samostatná metóda na vykonávanie posúdenia rizík, často nahradil predchádzajúce prístupy, ako sú kontrolné zoznamy alebo excelové tabuľky (vo Francúzsku), prípadne nahradil externých poskytovateľov služieb (v Litve). Prechod na nástroj OiRA bol v týchto prípadoch

dôsledkom nespokojnosti s používanými metódami a obáv týkajúcich sa nákladov. Konkrétne sa niektoré malé podniky rozhodli začať vykonávať posudzovanie rizík interne pomocou nástroja OiRA. Okrem toho niektoré z týchto menších podnikov využívali nástroj OiRA samostatne na základe odporúčania externých odborníkov, ktorí následne prispeli k procesu posúdenia dodatočnými službami a úlohami, ako bolo uvedené v prípade Slovinska.

OiRA ako samostatný nástroj

V týchto prípadoch sa nástroj OiRA javí ako mimoriadne dobrá voľba pre mikropodniky a malé podniky. Nástroj OiRA účinne plní svoju úlohu východiskového bodu pre vykonávanie interných posúdení rizík, a to aj preto, že je bezplatný, a preto sa iné uvádzané metódy javili ako menej vhodné. Je to preto, že na rozdiel od iných nástrojov má nástroj OiRA vzdelávací rozmer, ktorý usmerňuje používateľov krok za krokom procesom úplného posúdenia rizík až po prijatie rozhodnutí o opatreniach, ktoré je potrebné vykonať. V dôsledku toho respondenti vrátane tých, ktorí vykonávajú posudzovanie rizík na svojich vlastných pracoviskách, a tí, ktorí vykonávajú posúdenie rizík pre klientov, uznali, že nástroj OiRA je zvlášť relevantný pre tých, ktorí majú menej zdrojov a menej odborných spôsobilostí v oblasti BOZP. Používatelia ocenili jeho používateľsky ústretové rozhranie, prehľadné usporiadanie a zrozumiteľný jazyk, čo pomohlo znížiť prekážky pre tých, ktorí majú obmedzené znalosti v oblasti BOZP.

Nástroj OiRA používaný spolu s inými nástrojmi

V Slovinsku, Litve a na Cypre, najmä medzi väčšími podnikmi, sa zas nástroj OiRA častejšie používal spolu s inými nástrojmi na vykonávanie komplexnejších posúdení alebo posúdení vnímaných ako komplexnejšie. Tento kombinovaný prístup vyplýval z rôznych faktorov ovplyvňujúcich rozhodovací proces. Hlavnými uvádzanými dôvodmi bolo zistenie, že nástroj OiRA je menej vhodný pre väčšie a zložitejšie pracovné prostredia, v ktorých sa vykonávajú nebezpečné úlohy. V takýchto prípadoch sa častejšie používali iné nástroje, ktoré sa preukázali ako vhodnejšie. Nástroj OiRA sa však používal doplnkovo k iným nástrojom na overovanie výsledkov alebo na pokrytie špecifických oblastí. Toto je potrebné zohľadniť v kontexte zamýšľaného používania nástroja OiRA a jeho návrhu, keďže nástroj OiRA nebol navrhnutý pre veľké podniky.

Niekedy dôvod tohto doplnkového používania súvisel aj s otázkami týkajúcimi sa právnej platnosti posúdenia rizík vykonávaných pomocou nástroja OiRA (Slovinsko, Litva) – t. j. s vnímanou nejednoznačnosťou a chýbajúcimi jasnými informáciami, pokiaľ ide o to, či sú procesy posudzovania rizík a príslušná dokumentácia v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a či sa teda v plnej miere zabezpečuje dodržiavanie právnych požiadaviek. V týchto prípadoch, keď odborníci v oblasti BOZP považovali iné metódy za metódy poskytujúce výstupy, ktoré možno uznať ako dôkaz o vykonaní posúdenia rizika, nástroj OiRA nebol jasnou voľbou. Svoju úlohu tu zohrali aj skúsenosti odborníkov s inými metódami, najmä v Slovinsku.

V každom prípade, aj keď sa nástroj OiRA nepoužíval samostatne, bol považovaný za dôležitý nástroj v celkovom riadení BOZP a teda za prínosný pre bezpečnosť na pracovisku. V prípadoch, keď sa ukázalo, že nie je úplne vhodný na vykonávanie posúdenia rizík na konkrétnych pracoviskách, ponúkal niečo, čo iné metódy neposkytovali: vzdelával odborníkov aj menej skúsených poskytovateľov služieb v oblasti BOZP o relevantných rizikách a poskytoval im podnety k oblastiam, rizikám a opatreniam, ktorým predtým nevenovali pozornosť. V takýchto situáciách sa spôsob využívania nástroja OiRA výrazne líšil od jeho „tradičného“ samostatného používania. Nástroj OiRA napríklad slúžil ako vzdelávací nástroj tým, že umožnil odborníkom v oblasti BOZP vzdelávať klientov (zamestnávateľov) o rizikách na pracovisku. Respondenti poukázali na to, že bez ohľadu na úroveň odborných znalostí v oblasti BOZP umožňoval nástroj OiRA svojim používateľom lepšie pochopiť, čo posudzovanie rizík zahŕňa, aké oblasti musí pokrývať a aká komplexná je problematika rizík na pracovisku. Podniky aj odborníci v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci využívali nástroj OiRA na rozšírenie svojich vedomostí a konštatovali, že tento nástroj ich upozornil na riziká, ktoré dovtedy nezohľadňovali. Nástroj OiRA im napríklad umožnil prehodnotiť aktuálny prístup a uhol pohľadu, čo menej flexibilné, najmä offline metódy, neumožňovali.

Ďalším kľúčovým spôsobom využitia nástroja OiRA ako doplnkového nástroja bolo porovnanie jeho výsledkov s výsledkami iných metód posudzovania rizík, ako uviedli niektorí respondenti (v Litve, Slovinsku a na Cypre). Poukazovaním na nové riziká, ktoré sa predtým nezohľadňovali, a prepojením rizík s existujúcimi aktuálnymi predpismi nástroj OiRA umožnil svojim používateľom vykonať

dôkladnejšie posúdenie, ktoré je v súlade s právnymi požiadavkami. V praxi sa napríklad výstupy iných metód overovali s výstupmi zabezpečenými nástrojom OiRA a podľa potreby sa doplnili. Nástroj OiRA sa využíval aj v prípadoch, keď iné zdroje neboli postačujúce, napr. nástroj OiRA COVID-19 vyplnil medzery v informáciách, ktoré zostávali pri používaní iných metód alebo nástrojov.

Z týchto dôvodov umožňovala flexibilita nástroja OiRA pri jeho používaní spolu s inými metódami podnikom prispôbiť jeho využívanie vlastným potrebám. Zároveň im nástroj poskytoval nové poznatky o rizikách a nový spôsob ich vnímania, a to vďaka svojmu interaktívnemu online spracovaniu, ktoré je prispôbené jednotlivým odvetviám a v niektorých prípadoch aj konkrétnym typom rizík. Vzhľadom na spôsob, akým sa nástroj OiRA v praxi využíval, mnohí používatelia s ním nepracujú nevyhnutne s cieľom vypracovať úplné posúdenie rizík, ale skôr na účely učenia sa, preskúmania a dopĺňania svojich existujúcich znalostí. Preto môže mať akákoľvek interakcia s nástrojom OiRA výraznú pridanú hodnotu, keďže aj jeho čiastočné využívanie môže byť veľmi prínosné tým, že používateľom poskytuje poznatky a informácie týkajúce sa ich konkrétneho pracovného prostredia.

▪ **Hodnotenie nástroja OiRA**

Bez ohľadu na to, ako alebo prečo sa nástroj OiRA používal, vo všeobecnosti bol hodnotený pozitívne. Respondenti ocenili jeho používateľsky ústretový dizajn a vyzdvihli jasný a zrozumiteľný jazyk a usmernenia, ktoré poskytuje. Hoci niektorí používatelia zaznamenali pri začiatkoch práce s nástrojom OiRA určitú krivku učenia, nástroj bol napriek tomu všeobecne vnímaný ako prostriedok, ktorý zjednodušuje proces posudzovania rizík, najmä pre osoby s obmedzenými skúsenosťami v oblasti BOZP. Do tejto skupiny patrili najmä osoby, ktoré nemali skúsenosti s vykonávaním interných posúdení rizík, alebo zamestnávateľia v menších podnikoch. Vďaka štruktúrovanému a jednoduchému prístupu bol nástroj OiRA mimoriadne prínosný pre svoju cieľovú skupinu, ktorej potreby sa pri návrhu prioritne zohľadňovali.

Ako už bolo uvedené, nástroj OiRA bol považovaný za hodnotnú vzdelávaciu pomôcku, ktorá motivovala k jeho využívaniu aj v prípadoch, keď vypracovanie úplného posúdenia rizík nebolo hlavným cieľom. Používatelia zistili, že im pomohol naučiť sa viac rizikách a zmierňujúcich opatreniach. Najmä pre tých, ktorí nemali skúsenosti v oblasti BOZP, bol nástroj OiRA neoceniteľnou pomôckou a pomáhal zvyšovať porozumenie riadeniu rizík. Dokonca aj skúsení používatelia ocenili, že ich povzbudzoval k prehodnoteniu a zlepšeniu ich existujúcich prístupov.

Okrem toho bol nástroj OiRA vyzdvihovaný ako zdroj najaktuálnejších informácií o právnych požiadavkách na riadenie rizík v súlade s právnymi predpismi, čo je výhoda vyplývajúca z jeho online formátu. Na rozdiel od iných nástrojov, a najmä offline kontrolných zoznamov, ktoré sú menej prispôsobiteľné, nástroj OiRA poskytuje prehľad o súčasných právnych predpisoch. Využívajú to najmä odborníci v oblasti BOZP, či už pracujúci interne, alebo externe v podnikoch alebo pre podniky, keďže sa týmto spôsobom zabezpečujú dôkladnejšie posúdenia v súlade s právnymi požiadavkami. Online charakter nástroja umožňuje aj rýchlo reagovať na vznikajúce riziká – napríklad v súvislosti s pandemiou COVID-19 – a vyplniť tak medzery, ktoré zostávali po menej pružných, menej agilných a tradičnejších metódach.

Okrem toho používatelia vnímali nástroj OiRA ako flexibilný nástroj, ktorý možno prispôbiť ich konkrétnym potrebám. Uvádzali, že si nástroj prispôbovali podľa potreby dopĺňaním rizík alebo opatrení (vo Francúzsku a na Cypre) a vynechávaním nerelevantných modulov (vo všetkých krajinách). Táto flexibilita umožnila používateľom prispôbiť posúdenia svojej jedinečnej situácii, čím sa preukázala adaptabilita nástroja OiRA na širokú škálu požiadaviek na posudzovanie rizík.

▪ **Podnety na ďalšie prispôbenie a rozvoj**

Napriek týmto pozitívnym hodnoteniam boli identifikované niektoré oblasti, v ktorých sú potrebné zlepšenia. Hoci mnohé problematické otázky súviseli s dôvodmi výberu konkrétnych metód posudzovania rizík, objavili sa ďalšie obavy v súvislosti so spôsobom používania nástroja OiRA v praxi. Z týchto obáv vyplývajú príležitosti na zlepšenie funkčnosti nástroja OiRA, jeho propagácie a používateľských skúseností s ním, aby mohol lepšie plniť rozmanité potreby svojich používateľov.

Používatelia vyjadrili neistotu, pokiaľ ide o účel, štruktúru a používanie správ vytvorených nástrojom OiRA, čo ovplyvnilo ich vnímanie užitočnosti nástroja OiRA. Preto je veľmi dôležité zlepšiť zrozumiteľnosť a používateľskú ústretovosť týchto správ.

Okrem toho na vnútroštátnej úrovni nie sú aktivované všetky funkcie nástroje OiRA, prípadne o nich používatelia nevedia, čo obmedzuje ich širšie prijatie a plné využívanie ich flexibilných funkcií, ako sú funkcie spolupráce a prispôbovanie obsahu (napríklad doplnenie rizík a zmierňujúcich opatrení), ako aj možnosti využiť existujúce posúdenie rizík ako základ pre nové. Propagácia týchto funkcií môže viesť k tomu, že viac potenciálnych a súčasných používateľov bude tieto nástroje považovať za ešte vhodnejšie pre svoje konkrétne podniky a pracovné prostredie.

Objasnenie právneho postavenia nástroja OiRA je takisto dôležité vzhľadom na to, že plnenie právnych povinností je hlavnou hnacou silou vykonávania posudzovania rizík. Jasná komunikácia o stave výstupov nástroja OiRA z hľadiska dodržiavania právnych požiadaviek preto môže podnietiť viac podnikov, aby začali nástroj využívať.

Prijatie nástroja OiRA by mohlo ešte viac zvýšiť jeho posilnenie na vnútroštátnej úrovni, a to začlenením viacerých modulov alebo nových nástrojov pre oblasti, ako sú psychosociálne riziká alebo ručná manipulácia, jeho pravidelná aktualizácia podľa najnovších právnych predpisov a rozšírenie podpory pre používateľov.

Skutočnosť, že nástroj OiRA využíva širšie publikum, ako sa pôvodne predpokladalo, vrátane externých odborníkov v oblasti BOZP, naznačuje potenciál pre jeho širšie využívanie. Propagovanie prvkov, ako je funkcia služby BOZP, ktorá uľahčuje spoluprácu medzi podnikmi a externými odborníkmi, ako aj podporovanie zapojenia zamestnancov a zamestnávateľov prostredníctvom prvkov spolupráce a odbornej prípravy, by mohlo viesť k prehĺbeniu zapojenia a zodpovednosti v procesoch posudzovania a riadenia rizík.

**Európska agentúra pre bezpečnosť
a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA)**

prispieva k tomu, aby sa Európa stala bezpečnejším, zdravším a produktívnejším miestom na prácu. Agentúra skúma, vytvára a šíri spoľahlivé, vyvážené a nestranné informácie o bezpečnosti a ochrane zdravia a organizuje celoeurópske kampane na zvyšovanie informovanosti. Európska únia ju zriadila v roku 1994 a sídli v Bilbau (Španielsko). Agentúra umožňuje spoluprácu zástupcov Európskej komisie, vlád členských štátov, organizácií zamestnávateľov a pracovníkov, ako aj popredných odborníkov vo všetkých členských štátoch v EÚ a mimo nej.

information@osha.europa.eu

<https://osha.europa.eu>